

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petliowy jednosłowny na I koi. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 - 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 36. — Telefon Nr. 59.

2-ga LOTERJA KLASYCZNA

NA RZECZ TOWARZYSTW KULTURALNO-OSWIATOWYCH

23,500 zasadniczych losów, na które pada 11,750 wygranych i 10 premji.

Główna wygrana 350,500 marek. Opłata za cały los 24 marki.

Ciągnięcie 1-ej klasy 21 i 22 lutego 1918 r.

Losy są już w sprzedaży u p.p. KOLEKTORÓW

Zarząd: Warszawa, Królewska 23.

Smoleńsk nasz!!!

...Brzmij piosenka ty ułańska
Siej postrach w tyranach...

Depesze wczorajsze przyniosły znów wieść niespodziewaną, że padł Smoleńsk...

Miasto bojarów i klucz do Rosji znajduje się znów w rękach polskich. Stary gród złany już dwukrotnie krwią żołnierza polskiego widział już mazurę, jak dął się z muszkietem na blanki jego murów, drzał pod krokami piechoty Ks. Warszawskiego.

I dzisiaj Smoleńsk wita wnuków Zygmunta, Janów Kazimierzów i tych, co za Napoleonem ciągnęli pod jego mury.

Sięgnijmy pamięcią w przeszłość... Smoleńsk był znany już w historii, jako główny gród Krywiczów, w połowie XI wieku kroniki wspominają o nim, jako o udzielnym księstwie smoleńskim, mającym ważne znaczenie historyczne względem Nowogrodu i Kijowa. W w. XIII Smoleńsk został włączony do księstwa włodzi miersko-zaleskiego. W wieku XIV Smoleńsk holdował Litwie, a w roku 1404 został przyłączony do Polski jako województwo smoleńskie, wreszcie po różnych losach kolejnych rozejmów w Andruszowie utwierdził przyłączenie tego miasta do Rosji.

Dzisiaj Smoleńsk liczy przeszło 80 kościołów i klasztorów prawosławnych, z których najbardziej odznacza się wspaniała katedra polska fundowana przez Zygmunta III-go. W roku 1897 Smoleńsk liczył około 50 000

mieszkańców, a obecnie wskutek rozwiniętego handlu rudą, Smoleńsk leżąc nad brzëkami Dniepru stanowi jeden z ważniejszych punktów handlowych Rosji.

Kiedy rozwieleniowany bolszewizm groził Królestwu swym zalewem, gdy rezzuchwalone soldactwo rosyjskie poczęło grabić krwią i siętką pracą zdobyte placówki polskie na kresach, pod szarym, obcym mundurem zabiło gorącej serce przywiązane do ziemi przodków. Czara się przepełniła, zrodziła się ochęć odwetu i dziś cały świat zdumiony widzi, że miłości do ziemi ojczystej nie siliąją w nas najcięższe katrusze, przeciwnie, płomyki dławione przemocą rodzą płomienie olbrzymie.

Żołnierze polacy! W waszych zwyciężkach szeregach jest wielu ojców, którzy zostawili wśród nas dziatki i żony swe, synów, których matki i ojcowie podczas czteroletniej Waszej nieobecności drżeli o Wasz los. Dziś dochodzą ich wieści o świątyniach Waszych czynach.

Jak wówczas kiedy ręka cara wciągnęła Was przemocą w obce szeregi, zanosili modły u stóp Królowej, co Jasnej broni Częstochowy, o Wasz szczęśliwy powrót, tak dziś my wszyscy błagalnie prosimy Pana Zastępcę, by błogosławił Waszemu orężowi.

Dzielni obrońcy granic Ojczyzny niech! Was prowadził i powrócił nam Bóg!

Komunikat niemiecki.
BERLIN (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 8 lutego: Zachodni teren walk. Na wschodnim Mozy, pod Bezen-

vaux i północny zachód od Ornes piechota nasza sprowadziła z wycieczką pewną ilość jeńców.

W ciągu dnia artylerja była czynną w tych odciękach.

Prawie na całym froncie walka była nieznaczna.

Pierwszy generał-kwatermistrz Lußendorff.

Zdobycie Witebska i Smoleńska.

STOKHOLM, 9 | 2. Donoszą tu z Petersburga:

Po dwudniowej bitwie, w której udział brała również artylerja polska pod dowództwem generała Leśniewskiego, wojska polskie zdobyły szturmem Smoleńsk.

Generał Dowbór-Muśnicki zdobył Witebsk. Koni artyleryjskich dostarczyli polskiemu ukraińcy.

BERNO 9 | 2. Dzienniki szwajcarskie donoszą:

Wiadomość o zdobyciu przez polaków głównej kwatery rosyjskiej, Mohylowa i wzięciu do niewoli naczelnego wodza, Krylenki, wraz z całym jego sztabem, wywołały w Petersburgu niesłychane wrażenie.

Da się ono porównać jedynie z wrażeniem, wywołanem na wieść o wkroczeniu wojsk niemieckich do Warszawy.

Niezłocznie po nadejściu tej hojbowej dla bolszewików wiadomości, Rada komisarzów ludowych zebrała się na posiedzenie nadzwyczajne.

Poza postanowieniem dalszego prowadzenia wojny z polakami, żadnych specjalnych uchwał nie powzięto.

Nowa wojna rosyjsko-japońska.

PETERSBURG 9 | 2 „Nowa Żiźń” donosi:

Pomiędzy wojskami rosyjskimi a japońskimi rozpoczęły się gwałtowne walki.

Trocki i Lenin — burżujami.

STOKHOLM 9 | 2. Dzienniki rosyjskie donoszą, że w Rosji powstała nowa partja, która szczególnie w Petersburgu znajduje coraz liczniejszych zwolenników.

Partja ta głosi, że Trocki, Lenin i cała Rada komisarzów ludowych — to zbiorowisko burżujów, wysysających krew nieszczęśliwego proletariatu.

Liczne odezwy, wydane przez nową partję, wzywają robotników do podjęcia walki decydującej z burżuazją.

Zerwanie rokowań pokojowych.

GENEWA 9 | 2. „Korrespondenz-Rundschau“ donosi z Genewy: „Humanite“ isze:

Rokowania brzeskie wstępują w fazę decydującą.

Państwa centralne gotowe są zerwać rokowania w razie, gdyby Trocki chciał je nadal przedłużać.

Podobno I. i II. pragnie pokoju, zaś Trocki nie.

Amerykańskie przyrzeczenia.

BAZYLEA 9 | 2. „Morning Post“ donosi: Orlando wróciwszy do Rzymu przyjął przedstawiciela prasy, któremu powiedział, że Ameryka obowiązła się wystąpić na wiosnę na front

włoski 750,000 żołnierzy, z czego wynika, że wiosenna ofensywa koalicji na froncie włoskim powinna być ostateczną i zwycięską.

Zobowiązanie Anglii.

BAZYLEA, 9 | 2. Konferencja koalicji zobowiązała Anglię w razie nieukończenia się wojny w bieżącym roku do wypłacenia 10 milionów funtów państwowemu koalicji.

Wiosenna ofensywa już rozpoczęta.

ZURICH, 9 | 2. „Secolo“ donosi z Praga: Wiosenna ofensywa jest rozpoczęta. Jak duże nadzieje do niej pr. koalicja, świadczą wynurzenia Clemenceau do jednego z dziennikarzy paryskich. Premier francuski powiedział między innymi, że spodziewa się on już w tym roku pomyslnego zakończenia wojny z Niemcami.

U źródeł naszej mocy.

Przez długie lata karmiono nas fałszywymi pojęciami o polskiej niezadłości, polskie gospodarstwo „wymyślane było przez obcych, a swoi szukali wzorów tylko na Zachodzie, niewiedząc często, że trzeba było tylko rozejrzeć się wokół, spojrzeć wstecz, sięgnąć do historii, a mistrzyń naszego życia dostarczyłaby nam wielu bogatych wzorów własnych.

Jedną z książek polskich, które ukazały się w roku ubiegłym — „Duch dziejów Polski“, znakomitego publicysty polskiego, A. Chłonińskiego, rozpoczęta zdaje się cykl dzieł, których treść czerpaną jest ze źródeł naszej mocy. Kto szuka otuchy, znajdzie ją w książce Chłonińskiego. Z jej kart dowie się nieznaną może rzeczy, że ideały wolnościowe, o które obecnie świat cały woła, były zawsze ideałami polaków, a kto dowiedzie się choć jaką była rzeczywistość wydrwiana „polska gospodarka“, niech czempredzej weźmie do rąk dziełko, które w tych dniach ukazało się na rynku księgarskim, niechaj przeczyta — „Polska idea ekonomiczna“ — Henryka Radziszewskiego (str. 115, Warszawa, 1918 r. Wyd. M. Arcta).

O tej, jaknajbardziej aktualnej w chwili, gdy stajemy u progu nowych czasów, książce, pisał już obszernie Z. Dębicki w „Kur. Warsz.“ i słowami szczerzej zachęty i pochwały dla niej i autora zamieścił kreślącego te słowa do jej przeczytania.

Znakomity ekonomista w dziełku swym wykazuje, że w przeszłości byliśmy narodem nie tylko gospodarnym, ale pod tym względem wyprzedziliśmy ludy, dziś znane ze swej gospodarności.

Idea przewodnią książki Radziszewskiego, wyttomaczeniem pojęcia — „Polska idea ekonomiczna“, będącego jej tytułem, jest myśl, że istniało u nas od wieków pragnienie zbierania bogactw nie dla bogactw jako takich, ale że była to gorąca chęć podniesienia dobrobytu ogólnego, kultury kraju, i że zdawano sobie sprawę, że jego niezależność polityczna jest związana ściśle z niezależnością ekonomiczną. Dążenie to, nasza idea ekonomiczna, nigdzie jeszcze wówczas nie znajdowało podobnego zrozumienia, u nas rodzą obfite owoce.

W książce Radziszewskiego miast barwnych splotów słów spotykamy długie szeregi cyfr, ale te cyfry podciągają nas ku sobie, dodają otuchy, rodzą wiarę w siły narodu, wskazują na ukryte źródła mocy polskiej.

Nie wszystkim też może wiadomo, że już za Władysława Jagiełły Poluznała zasadę wolności pracy, o co morze krwi przelało się podczas rewolucji francuskiej. Wspólnota ta władania ziemią, tak niesprzyjająca rozwojowi rolnictwa, w Rosji np. do czasów obecnych zachowała się jeszcze. A u nas zniknęła już jako przytek w czasach przedhistorycznych.

Górnictwo polskie wyprzedziło Zachód Europy, a edykt górniczy Ludwika XI wzoruje się na prawach górniczych polskich. Jedność monetarna w Polsce ustanawia już Statut Wiślicki, a monarchowie zachodniej Europy ustanawiają ten system o kilka wieków później. Kraj nasz stynał oddawna z wyrobu sukien, a w XVI i XVII w. nazwiska krawców poznańskich były wyjątkowo polskie.

Niektóre rzeczy zakrawają już wprost na humorystykę. Oto, gdy w wieku XVI w Anglii szyby w oknach należało do rzadkości, u nas w wieku XIV rozwija się świetnie wyrób szkła. Ujednostajnienie miar i wag oraz u-rządzenia pocztowe znane są w Europie o wiele później, gdyż np. taryfa od listów istniała już w Polsce w r. 1583, a w Anglii zastosowana ją dopiero w r. 1837. Utrzymywaliśmy od wieków stosunki handlowe z odległymi krajami.

I możnaby zacytować wiele podobnych przykładów ze świetnego okresu rozwoju kulturalnego Polski...

A później? Później wspaniałe karty naszego przemysłu, rolnictwa, handlu i miast polskich zaciemnia zalew szwedzki. Miasta pustoszą i nie mogą się już dźwignąć i dopiero w drugiej połowie XVIII wieku Polska powstaje by żyć.

Tych kilka szczegółów zaczerpniętych z kart książki Radziszewskiego niech zachęci ogół do jej czytania.

„Polska idea ekonomiczna“ to nie nowa powieść popularnego autora, ale jedna z nielicznych złotych ksiąg, które po przeczytaniu rodzą entuzjazm, miłość kraju szacunek dla przeszłości i wskazówki dla terażniejszości.

Dość sceptyzmu, trzeba bodźca do pracy i wiary we własne siły.

Niechaj każdy dom polski przyjmie radośnie w swe progi tego rodzaju publikacje, uczeni nasi w chwili, gdy wszyscy się łączą w pracy nad odbudową państwa własnego, niech nas karmia książkami o treści czerpanej ze źródeł naszej mocy. A. P.

Jeno do czasu!..

(Z POWODU WYPADKÓW W ROSJI).

Jeno do czasu można bezkarnie Droczyć nasz naród różnemi męki. Bo gdy go czarna rozpacz ogarnie— Co ma w pobliżu—bierze do ręki I krwawą pomstę sobie poczyna, Jako pędząca z góry lawina! Jeno do czasu przytłumiąc ducha Można w tem naszym polskiem ple-

mieniu, Bo gdy już nadto—jak zawierucha Wstaje i idzie, a w podnieceniu Bierze bez strachu twierdze, armaty, Jak brali Ojce, Dziadcy—Sarmaty! Jeno do czasu właśnie na części Rozdrabniać mogą braci Polaków, Bo gdy kto obcy pokaże pięści— Wnet się zgromadzą z pod Azji szla-

ków, Z pod Tatr i z innych polskich rubieży, Aż wróg do dawnych swych leż pobieży!

Lasza cierpliwość ma swój Rubikon, „Polak nie siuga“— wszyscy to wiedzą!

Wara od naszych dusz świętych Ikon, Siedźcie spokojnie za swoją miedzą!..

W lechickich żyłach krew wiecznie młoda, Jeno do czasu płynie jak woda!

A — e r. Częstochowa, d. 9—2—1918.

Chwila bieżąca.

— Senat ameryk. odrzucił wniosek prezydenta Wilsona, domagający się udzielania mu nieograniczonych pełnomocnictw do zawarcia układów politycznych i wojskowych w czasie wojny obecnej.

— Z Warszawy donoszą, iż w najbliższym czasie będzie utworzone polskie telegraficzne biuro rządowe.

— Sztab generalny w Wyborgu otrzymał wiadomość, że sztab generalny Białej Gwardji znajduje się w Narbiato.

DO POKOJU—DALEKO.

Z powodu konferencji wersalskiej „Frankfurter Zeitung“ pisze, że „koalicja na nowo wypowiedziała wojnę.“ „Musimy zdać sobie sprawę z tego, że koalicja bynajmniej niewyraźna chęci prowadzenia w dalszym ciągu rozmów na temat możliwości pokoju, że raczej pragnie wywołać w mocarstwach centralnych zmianę usposobienia za pomocą dalszego prowadzenia wojny.

Te zaś, co koalicja zaznacza jako zmianę usposobienia nie jest właściwie skłonnością do pokoju na zasadzie porozumienia, ale poddańca się warunkom równającym się upokorzeniu i ukaraniu Niemiec i ich sprzymierzonych.“

„Berl. Tagebl.“ w związku z tą sprawą donosi, że według szwajcarskiej agencji prasowej, Amerykanie znów zawarli we Francji liczne kontrakty z terminem pięcioletnim na place de budowy obozów dla swego wojska, składów itd.

Co słychać nowego?

Król angielski o wojnie.

Podług doniesienia Biura Reuters onegdaj wieczorem król wygłosił mowę tronową w parlamencie, w której powiedział: Dalsze zwycięskie prowadzenie wojny jest i nadal jeszcze naszym celem i dążeniem.

Przebieg polskich podoficerów.

Na Błoniach Bychowskich dowódca pierwszego korpusu strzelców

polońskich łącznie z generałem francuskim dokonał d. 25 stycznia przejęcia szkół podoficerów pierwszej dywizji. Szkoła trzeciego pułku odznaczyła się doskonałym wywiezieniem, sprawnością ruchów i karnością czynu, za co dowódca korpusu ofiarował zuchom strzelcom 1000 rb. Sumę tę postanowili strzelcy ofiarować na ochronkę Centr. Kom. Obw., by zadzierzgnąć ściślejsze węzły ze społeczeństwem i podkreślić, że nasza wojska tworzą z narodem całość.

Wrażenie w Sztokholmie.

„Berlinske Tidende“ donosi ze Sztokholmu:

„W tutejszych kołach polskich sprawiła duże wrażenie akcja legionów polskich w Rosji, tymbardziej, że jest to w związku z działaniem ukraińców i rumunów na południu. Planowość tych akcji nie pozostanie zapewne bez wpływu na stanowisko w Polsce. Nowy rząd polski, jak twierdzą sztokholmscy polacy, liczy się zapewne poważnie z tymi wypadkami i nie omieszcza ich uwzględnienia w swym programie.

Jak donosi „Frankf. Ztg.“ w wojsku polskim w Rosji jest bardzo zasobny korpus oficerski, w którym służy bardzo wielu wyższych oficerów rosyjskich, angielskich i francuskich.

Dowódcy polscy w Rosji.

Z Kopenhagi donoszą do „Dziennika Poznańskiego“:

Dowódcą I-go korpusu polskiego w Rosji, walczącego obecnie z bolszewikami, jest—jak wiadomo—generał Józef Dowbór-Musnicki, dowódcą I ej dywizji, wchodzącej do I-go korpusu—generał Gustaw Ostapowicz, a dowódcą II ej dywizji—generał Józef Leśniewski.

Czy bolszewicy mają pieniądze?

Do „Nationaltidende“ donoszą z Haparandy, że głód w armji wywołany masową ucieczką z frontu. Deje się również odczuwać brak pieniędzy. Krylenko daremnie szukał potrzebnych na tak zw. Departament polityczny 2 i pół miliona rubli. Sam Krylenko ma ksiątkę dochody. W listopadzie otrzymał 7 760 rb. pensji. Zona jego jest wydawczynią pisma „Soldatskaja Prawda“, której 50.000 egz. zakupuje codziennie główna kwatery. Dyginita rze bolszewicy nie gorzej umieją odbierać skarb państwowy niż dygnitarze caratu.

Czarna lista.

Częstochowscy prowokatorzy.

Niedawno zamieściliśmy nazwiska prowokatorów, którzy uprawiali swe nieuczynne rzemiosło na terenie Częstochowy i okolic za czasów panowania caratu. I oto na ostatniej liście Judaszów znajdujemy znów nazwiska częstochowian.

Oto oni:

Nanys August syn Franciszka, pseudonim „Miot“, pracował w zarządzie żandarmerji powiatów częstochowskiego i noworadomskiego, dawał wiadomości o obu frakcjach P. P. S. o zebraniach partyjnych, przygotowanych napadach, literaturze nielegalnej, wydawał kierownikom, bojowców i t. d. Między innymi wskazywał na delegatów z Częstochowy i Noworadomska od PPS. (lewicy) na 13 zjazd partyjny, których wskutek tego aresztowano.

Stępień Stanisław, syn Józefa, pseudonim „Gustaw“, pracował w zarządzie żandarmerji powiatów: noworadomskiego i częstochowskiego w 1910 i 1911 roku; będąc wykrytym w sferach rewolucyjnych, przeszedł na służbę do zarządu żandarmerji guberni radomskiej.

Sliwiński Wacław, pseudonim „Brzozowski“, pracował w zarządzie żand. pow. częstochowskiego i noworadomskiego w 1910 i

s. p.

Władysław Rowiński

Dziennikarz

kierownik „Przeglądu Porannego“,

b. redaktor „Gońca Częstochowskiego“,

zmarł w Warszawie, 8 lutego 1918 r. przeżywszy lat 48.

Z Warszawy doszła nas wczoraj wieść, że zmarł tam w sile męskiego wieku, gdyż mając lat 48, pożyteczny pracownik pióra, utalentowany dziennikarz i zający człowiek s. p. Władysław Rowiński, ostatnio kierownik „Przeglądu Porannego“.

Zmarły od wczesnych lat poświęcił się zmuźnej pracy dziennikarskiej, którą ukochał całą duszą, i w której przetrwał lat około 30-u.

S. p. Władysław Rowiński w dziennikarstwie polskim zajmował jedno z czołowych stanowisk, dzięki wrodzonym zdolnościom i żywotności umysłu. Przez szereg lat zmarły pozostawał na stanowisku redaktora „Gońca Łódzkiego“, „Gazety Kaliskiej“, wreszcie w marcu roku 1906 przybył do Częstochowy, gdzie objął stanowisko redaktora powstałego wówczas naszego „Gońca Częstochowskiego“, który ze względów cenzuralnych nie mógł się narazie ukazywać pod obecnym tytułem.

Tutaj s. p. zmarły zyskał sobie powszechny szacunek współpracowników i szerokiej sfer czytelników, a niejednokrotnie zmuszany był w latach t. zw. rewolucyjnych znosić przykrości jednostek, które nie rozumiały jego szlachetnych zamiarów.

Pierwszy redaktor naszego pisma po dwóch latach pobytu w Częstochowie zostawił o sobie jaknajlepsze wspomnienia, a opuszczając redakcję „Gońca“ nie przerażał kontaktu z naszym wydawnictwem, dlatego też wieść o zgonie znanego człowieka i pracownika dotknęła nas wielce boleśnie i ślęmy rodzinie zmarłego wyrażamy nasze współczucia i serdeczne żalu.

Cześć pamięci znanego człowieka!

1911 roku) Informował o S.-D. K. P. i L. o członkach partji, składach broni i t. d.

Rubus Bronisław, syn Kazimierza, pseudonim „Sosnowski“, pracownik biurowy, pracował w zarz. żand. pow. częstochowskiego i noworadomskiego w 1911 do 1913 roku. Dawał wiadomości o SDKP. i L. i frakcji rew. PPS. o rewolucjonistach-mścicielach i narodowych-demokratach; badał działalność legalnego „Stow. wstrzemięźliwości“, wydał adresy zebrań partyjnych kierowników.

Owczarek Aleksandra, córka Jana, pseudonim „Stasia“, była współpracowniczką zarz. żand. pow. częstochowskiego i noworadomskiego w 1913 roku. Dawała wiadomości o grupie rewolucjonistów-mścicieli, o zabójcach dozorce Biernikowa w Częstochowie.

Wywiół Józef, syn Antoniego, pseudonim „Józik“, pracował w zarz. żand. pow. częstochowskiego i noworadomskiego w 1913 roku, dawał wiadomości o PPS, frakcji rew., o zebraniach, składkach partyjnych podawał nazwiska kierowników i bojowców. Początkowo pracował ze swym ojcem Antonim, który nosił pseudonim „Stary“ i który po wykryciu jego prowokatorskiej działalności, został zabity w 1910 roku.

Wszystcy nie odszukani.

Wzwanie do polskich postów socjalistycznych.

Jak donosi wiadomości „Arbtr. Ztg.“ na konferencji komitetu partyjnego i mężów zaufania okręgu krakowskiego socjal-demokracji galicyjskiej uchwalono wezwać postów socjali-

stycznych do natychmiastowego wystąpienia z Koła polskiego, komitet zaś wykonałczy partji do natychmiastowego nawiązania sejsusu z socjalistycznymi grupami w Austrii i na Węgrzech.

Związek Północny.

„Koelnische Ztg.“ dowiada się z Berlina, że w dobrze poinformowanych sferach mówią o dążności Angli do stworzenia związku północnego, składającego się z mocarstw skandynawskich, Finlandji i prowincji bałtyckich. Anglia stanowczo przeciwstawiła się zamierza wszelkim próbom państw centralnych do zdobycia wpływu na wschodnie państwa dawnej Rosji.

KRONIKA.

* * *

Stow. Kupców Polskich od pewnego czasu poczęło ujawniać bardziej ożywioną działalność, niż poprzednio. Ostatnio mamy do zanotowania fakt otwarcia w naszym mieście przy Stowarzyszeniu tym laboratorium chemicznego dla przemysłu i handlu, którego kierownictwo objął inżynier chemik p. J. Piotrowski.

W laboratorium tym, tak potrzebnym w nowoczesnym przemyśle i handlu, wykonywane będą analizy produktów spożywczych, materiałów, minerałów, metali itp.

Przedmioty do analizy przyjmuje biuro Stow. Kupców, ul. Kościuszki nr. 16, II p., codziennie oprócz dni świątecznych od godz. 3 do 8 wiecz.

Przypuszczając należy, że instytucje miejscowe, sfery kupieckie i przemysłowe odniosą się przychylnie do zamierzenia Stow. Kupców i wszelkie analizy kierować będą do wspomnianego laboratorium.

Nabożeństwo żałobne.

Dziś w niedzielę 10 bm. o g. 10 i pół w kośc. Im. Marij odprawi się msza św. za duszę s. p. d-ra Władysława Biegańskiego.

Nabożeństwa sodalioji.

Sodalija Maryjańska żeńska i sod. młodzieży męskiej szkół średnich wraz ze swym ks. Moderatorem na czele urzędującego nabożeństwo adoracyjno-błagalne na intencje pomyślnego obrotu rozstrzygających się obecnie losów naszej ukochanej Ojczyzny. Nabożeństwo odbędzie się na Jasnej Górze wobec wystawionego w tych dniach Najśw. Sakramentu, mianowicie w poniedziałek o godz. 5 i pół wiecz., w którym wezmą udział dwa chóry szkolne: męski—Gimnazjum p. Płodowskiego i żeński—Gimnazjum p. Komar. Solowa muzyka na skrzypcach, którą wykona p. Wopalincki uzupełni całość nabożeństwa. Odpowiednią naukę wygłosi ks. Moderator. O udział w nabożeństwie Sodalija żeńska serdecznie prosi personel nauczycielski wszystkich szkół oraz inteligencję naszego miasta.

Za sodalicję marjańską młodzież żeńska i męska szkół średnich podpisano:

O. Marjan—Moderator obydwóch

Sodalioji

Prezydentka Sodalioji żeńskiej

B. Jani,

Prefekt Sod. męskiej T. Wolski.

40 godzinne nabożeństwo.

Chór różańcowy na Jasnej Górze pod kierownictwem p. Kłoszewskiego pod czas 40 godzinnego nabożeństwa odpisawa „grana godzinę“, która odbędzie się dziś w niedzielę od 7 do 8, a jutro w poniedziałek od 6—7.

Dziś zebranie Tow. Ogrodniczego.

Dziś w niedzielę dn. 10 lutego o godz. 8-ej po południu w lokalu Stow. Rzemieślniczo-Przemysł. ulica Panny Marij nr. 9, odbędzie się miesięczne zebranie Częstoch. Tow. Ogrodniczego.

Kursy rolniczo-warzywnicze.

Dziś w niedzielę 10 b. m. o godz. 1 i pół po poł. odbędzie się w sali „Ogniska Robotn.” (Krakowska 18) pogadanka o uprawie kapusty dla „zagoniarzy”. Wstęp bezpłatny.

Nowa czytelnia.

Częstochowskie Stow. właścicieli nieruchomości otworzyło w lokalu własnym przy ul. Kościuszki 31 czytelnia dla członków, która jest czynna w dni powszednie od 9 rano do 6 po poł., a w niedzielę i święta od 3 do 6 po poł.

Biuro Stow. czynne jest w dni powszednie w godzinach oznaczonych dla czytelnia.

Stowarzyszenie pośredniczy w kupnie — sprzedaży nieruchomości, lokacie kapitałów i wynajmie lokali.

Koncert Adama Kuryły.

W dniu 14 bm. w sali Teatru „Odeon” odbędzie się koncert znanego zaszczytnie z występów zagranicą skrzypka, wirtuoza i kompozytora, p. Adama Kuryły. Dochód z koncertu przeznaczony na rzecz I Koła wpisów szkolnych przy gimnazjum dyr. Szudejki. Przepuszczać należy, iż cel ściąganie liczny zastęp publiczności.

Związek stowarzyszeń w Częstochowie.

Jak się dowiadujemy, Stow. Kupców Polskich zainicjowało utworzenie w Częstochowie Związku chrześcijańskich stowarzyszeń miejscowych.

O brzegi i koryta rzeki Warty.

Jeden z obywateli naszego miasta zwrócił się do nas z zapytaniem, dlaczego władze miejskie nie przedsięwzięją energicznych środków, celem uniemożliwienia zanieczyszczenia brzegów i koryta rzeki Warty mieszkańcom okolicznym przez wywożenie tam śmieci i wszelkich odpadków.

Przedstawiciel Magistratu udzielił nam w tej sprawie następujących informacji.

Przepisy, zabraniające zanieczyszczenia i urządzania nad brzegami rzeki Warty śmieciaków istnieją, i nie przestały ani na chwilę obowiązywać, lecz właściciele posesji na Zawodziu, lekceważą je sobie, urządzając takowe tuż nad brzegiem Warty; w ten sposób powiększają oni swą nieruchomość o parę metrów zagrabionej własności miejskiej, gdyż śmieci usuwają się na brzeg, zwięzają koryta. Następuje kradzież własności miasta nie mówiąc już o fatalnem działaniu gnicia rozmaitych organicznych cząstek, które zatrują dokoła powietrze. — Do zanieczyszczenia koryta Warty przyczyniały się i częstochowskie fabryki, które też lekceważąc przepisy sanitarne wszystkie nieczystości spuszczały kanałami do rzeki Warty.

Podozwa wojny, kiedy fabryki stoją, w zanieczyszczeniu biorą udział głównie obywatele z Zawodzia, nie bacząc, że przez chwilową wygodę lub co prędzej próżniactwo sprządzają widzio chorób zakaźnych a i przyszłym pokoleniom wyrządzają niepowetowaną stratę w zagabianiu tak pięknej rzeki, jaką jest gzaieindziej, gdyż nie w Częstochowie rzeka Warty.

Dlatego też Magistrat za naszym pośrednictwem ostrzega obywateli, mających grunta nad brzegami Warty, iżby ich nie zanieczyszczali zarówno jak koryta rzeki, gdyż zmuszony będzie przeciwko wielu opornym wystąpić na drogę sądową o zwrot zagrabionego gruntu i zanie-

czyszczenie koryta rzeki, co ściągnie na winnych bardzo surową odpowiedzialność.

Dlaczego niema mięsa?

Od paru dni w mieście niema mięsa na kartki i całe masy biednej ludności odchodzą od sklepów z próżnymi rękami. Jaka jest przyczyna tego? Magistrat nie winien. Deputacja Żywnościowa także, a tymczasem konsorcjum rzeźników, które ma dostarczać miastu mięsa, nie ma go.

Przyczyną tego jest niedbalstwo a może i zła wola, gdyż w dniu 7 b. m. przyszedł transport wołów dostarczonych przez firmę B-ci Frankowskich w ilości 120 sztuk, z których konsorcjum rzeźników miało otrzymać na Częstochowę 15—20 szt.

Tymczasem przedstawiciela nowego konsorcjum nie było w rzeźni miejskiej, a który tylko ma prawo odebrać transport. Całą ilość przeznaczoną dla miasta, zużytkowano na innych. Konsumentów są pozbawieni dziś w niedzielę mięsa, a Magistrat stracił blisko 800 marek, ponieważ konsorcjum płaci od sztuki dla miasta 40 mk. Konsorcjum rzeźników winno zrozumieć, że nie jest ono dla tego tylko, aby mogło zarabiać kolosalne sumy kosztem mieszkańców miasta.

Wrogowie Lenina na Rakowie.

Na Rakowie tłum kobiet zabrawszy się przed sklepem komitetowym, sznoli okrzyki przeciw komitetowi żywnościowemu i... Leninowi.

Kto da więcej?

W Administracji „Gońca” jest do obajrzenia złoty pierścionek z diamentami i rubinem, złożony na rzecz biednych z Ostatniego Grosza, za który proponują nam mk. 80.

Kto da więcej?**Nagle śmierć.**

Wczoraj o godz. 5 po poł. urzędnik Dep. z wyściowej Piotr Rafalowiec przyszedł do biura teje i zmarł nagle na aneurysm serca.

Kiosk sprzedawców pism.

Istniejący przy R. O. m. Cz. „Klub Gazeciarzy” otwiera własnym kosztem kiosk przy kościele św. Rodziny (ul. Krakowska nr 13).

Ostatki w szkołach.

Z powodu tradycyjnych „ostatków”, w d. 11, 12 i 13 go nauka w zakładach średnich odbywać się nie będzie.

Z nastrojów chwili.

Echa zwycięstw wojsk polskich w Rosji, wywołały różnorodne wrażenia w szerokich sferach mieszkańców naszego grodu. Wszędzie spotyka się ludzi, którzy, omawiając z zainteresowaniem sprawę żywnościowo-paskarskie, przechodzą na temat ofensywy polaków. Najbardziej, jednak godnymi uwagi są głosy dzieci Izraela.

Wczoraj w jednej z instytucji miejskiej podsłuchano rozmowę dwóch Izraelitów, rozmawiających w żargonie, z których jeden w zapale zaczął

Teatr „PARYSKI” Tylko 4 występy**Karola Adwentowicza****w otoczeniu własnej trupy złożonej z 16 osób.**

we wtorek 26 lutego r. b.

MISTRZ

Komedja w 3 akt. Bahra

W czwartek 28 lutego r. b.

ROSMERSHOLM

Sztuka w 4 akt. Ibsena

W środę 27 lutego r. b.

Szcześnie w zakładku

Sztuka w 3 akt. Sudermana.

W piątek 1 marca r. b.

KONSTYTUCJA

Obraz sceniczny w 4 odsłonach Bolesława Gorkyńskiego.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Jackowskiego.

głośno coś mówić do swego towarzysza, a ten:

— Tss... Szmul, tu nie można głośno po naszymu mówić.

— Ny? Bez co nie można?

— Czy ty Smul nie wiesz co uni Krylenkę wzieni w pien?

Koncert benefisowy p. E. Makoszy.

Stow. Kupców Polskich, oceniając pracę kierownika swych Drużyn śpiewających, p. Edwarda Makoszy, organizuje koncert benefisowy tegoż, który odbędzie się w sali Straży w sobotę 16 bm.

Koncert.

Po Melcerze, Thorbergu i Hubermanie wystąpi w sali teatru Paryskiego wszechświatowy skrzypek Willy Burmester w d. 20 bm. z jednorazowym własnym koncertem. — Koncert Burmestra, którego sława od wielu lat rozbrzmiewa po całym świecie, niewątpliwie wywoła w naszym mieście zainteresowanie. Bilety są do nabycia w księgarni F. Rolnickiego.

Królewska córka Trawankory w „Paryskim”.

Jest to obraz, którego przepełnionych wschodnich, bogactwo typów egzotycznych i t. d., stanowią treść bogatą. Oko bawia tysiące szczegółów barwnych. Zachwyca księżniczka Agry, kiedy pod odsłoną nocy przez krózkanki pałacu zdąza na schadzke ze swoim ukochanym europejskim. Zaciekawiają wszystkie osoby działające: minister, konkurent który chce oddać w ręce sądu Agrę za mord jej przyjaciela.

Motywy są stylizowane wyborne przez artystę i reżysera. Rozpacz kochanka wobec przygotowania do kaźni Agry. Duma i pokora prowadzonej na stos. Słopy Zebra po głosie poznaje zabójcę i ocala książniczkę od śmierci w płomieniach: wszystko to są efekty mimiczne, niezwykłego wyrazu.

„Odeon”.

Dziś w „Odeonie” demonstrowany jest nadzwyczaj wzruszający i pełny życiowej psychologii dramat „Człowiek bez litosci” osnuty na tle życia prawniczego ze słynnym Gulnarem Tolneassem Programu dopełnia komedia pełna szczerego humoru i obraz z natury.

Z ostatniej chwili.**Zawarcie pokoju z Ukrainą.**

Brześć-Litewski, 9 lutego.

Wczoraj o godz. 2-iej w nocy podpisany został pokój pomiędzy państwami centralnymi a Ukrainą.

DYREKCJA KONCERTOWA ALFREDA STRAUCHA
Teatr Paryski środa dnia 20 Lutego 1918 roku
 o godzinie 8-jej wiecz.
Jedyny wielki Koncert
WILLY BURMESTER
 wszechświatowej sławy skrzypek—wirtuoz
 Szczegóły w programach — Bilety od 2 do 10 marek
 w Księgarni F. Rolnickiego.

Zarząd Przemusowy
Ryskiego Banku Handlowego
 wykupuje bony wypuszczone przez oddział Częstochowski
 i wzywa posiadaczy o prezentowanie tychże do zapłaty w
 kasie Banku.
 Wpłata dokonywać się będzie w walucie rosyjskiej.

T-wo Pożyczkowo-Oszczędnościowe
„CZĘSTOCHÓWKA”
 ul. Panny Marji 67.
 Przyjmuje wkłady od najmniejszych kwot na lokaty roczne i na każde żądanie:
 przyjmuje zapisy na nowych członków, jak również wydaje **pożyczki**.

Niniejszym mamy zaszczyt podać do wiadomości ogólnej,
 że otworzyliśmy przy naszym Stowarzyszeniu
Laboratorium Chemiczne
dla Przemysłu i Handlu,
 w którym wykonywać będziemy analizy produktów spożywczych,
 materiałów, minerałów, metali i t. p. Biuro Stowarzyszenia (Ko-
 ściuszki 16, II piętro) czynne jest codziennie (oprócz niedziel i
 świąt) od godziny 3-jej do 8-jej wiecz.
 Stowarzyszenie Kupców Polskich w Warszawie
 Częstochowa, 8 lutego 1918. Oddział w Częstochowie. 047—

ŚWIERZBĘ najsku-
 teczniej **SCABIN**
 i swędzenie usuwa o przyjemnym zapachu.
 Nie plami bielizny.
 Apteka Wągrówkich i Kadęca, Warszawa, Chłodna 16.
 Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. 015—

Szkoła tańców
SALA HARMONJA
 Straszowska 14.
 Zapisy przyjmuje
 Lubński ul. Panny Marji 5 w oficynie. 11

ŚWIERZBĘ
 nawet zadawnioną i z bolesnymi strupami
 przyszcze, męczące swędzenie leczy radykal-
 nie, bezwonny „Krem od Świerzby” wy-
 robu apteki Ed. Lipińskiego, Warszawa —
 Mokotów. Sprzedaż w aptekach i składach
 aptecz. Częstochowskich i okolicznych. 036—

Do wynajęcia od zaraz przy ul. Szkolnej №
 8 a 6 pokoi z wygodami i instalacją elek-
 tryczną od 1 kwietnia 3 pokoje z kuchnią Wiad.
 w sklepie R. Pruszkowskiego ul. P. Marji nr. 26
 142—

Buraki pastewne do sprzedania Kościuszki
 nr. 46 u gospodarza 148—

Sprzedam dom murewany na Ostatnim Gro-
 ssu 5 mieszkań na piwnicach i sala 1112
 łokci, może być na warsztat lub składy Wiad.
 Ogródowa 47 m. 2

Teatr „Ludowy”
Krakowska № 13.

W niedzielę 10 lutego r. b. o g. 5 poł
 odegrane będzie na cel dobro-
 czynny przedstawienie.

1. Chrapanie z rozkazu
  2. Wesele na prądniku
  3. Spokojny lokator
- Bilety nabywać można w kasie teatru.
SALA OGRZANA

Zgubiono książkę meldunkową Nowaka
 z Parkitki Łaskawy analiza raczy oddać
 o Adm. Gońca.

Kartofle,

Porządek sprzedaży kartofli
na kupon A-B ser. XXIII.
w ilości 12 funtów na osobę za 95 f.
 Po zakup kwitów na kartofle winni się zgło-
 sić mieszkańcy:
 We wtorek dnia 12-go lutego r. b.
 Okręgu II. kupujący chleb w punkcie
 sprzedaży nr. 6 St. Rynek 15
 Okręgu VII. kupujący chleb w punkcie
 sprzedaży Nr. 30 ul. Szkolna 7
 Okręgu VIII. kupujący chleb w punkcie
 sprzedaży nr. 32 ul. Kościuszki 23.
 Okręgu IX. kupujący chleb w punkcie
 sprzedaży nr. 35 fabr. Pelcer.
 Okręgu X. kupujący chleb w punkcie
 sprzedaży nr. 39 ul. Wieluńska 46.
 Okręgu XII. kupujący chleb w punkcie
 sprzedaży nr. 10 ul. Warszawska 46

Ważność kuponów

W tygodniu od 11 II do 16 II 1918. obo-
 wiązują następujące kupony
 a) karty żywnościowej serji D.
 Nr. 2, za 4 funty sody za 5 fen
 „ 3. „ 1/2 funta mydła szarego „ 2.20 fen.
 „ 4. „ 2 pud. zapalek „ 22 „
 „ 5. „ 1/2 funta kaszy tatarcz. „ 90 „
 „ 6. „ 1/2 „ kaszy jaglanej „ 90 „
 „ 7. „ 1 funt marmelady „ 2.15 „
 „ 8. „ 1 funt herbaty „ 90 „
 „ 9. „ 1 funt herbaty „ 90 „
 „ 10. „ 1/2 fun. kawy słodowej „ 1.30 „
 „ 11. „ 1 funt kawy palonej „ 60 „
 „ 12. „ 1 „ „ „ 60 „
 „ 13. „ 1 funt proszku mydlan. „ 65 „
 „ 14. „ 1/2 funta kaszy „ 20 „
 „ 15 „ 1 funt mąki pszennej „ 32 „
 b) karty dla rodziny serji B.
 Nr. I na 1 funt masła za mk. 6.70 f.
 „ II „ 1 „ „ „ 6.70 f.
 „ III „ 1/2 „ cykorij „ 60 f.
 „ IV „ 1 parę zelówek p. wagi „ „
 „ V „ 1 korzec węgla kostki „ 6.50 f.
 „ VI „ 1 korzec węgla kostki „ 6.50 f.
 „ VII „ 1/2 korzec węgla kostki „ 3.25 f.
 „ VIII „ 3 pudy drzewa pieńk. „ 3.90 f.
 w magazynie Peltzerów
 „ IX „ 1 funt mięsa pg. gatunku „ „
 „ X „ 1 funt mydła twardego „ „ 6.50 f.

WĘGIEL.

Od dnia 11 II węgiel półpółka czarna
 kopalniana będzie sprzedawana w ilościach
 do 10 korey na legitymnie
 1) w biurze centralnym i biurach okrę-
 gowych z odbiorem węgla w fabry Pelcerów
 po 3 m. 50 fen. za korzec,
 2) w składach detalicznych po 4 mk. za
 korzec.

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA
 w Częstochowie.

Ofiary

Na śniadania dla biedn. działwy szkol-
 nej Centralny Komitet Żywnościow-
 y na pow. Częstochowski Zamiat wieńca
 na trumnie ś. p. Stanisława Suzina członka
 i gorliwego pracownika Komitetu Żywno-
 ściowego we Wrzosowej mk. 50kwit 81
 Szkoła p. Chmielewskiej na śniadania
 dla dzieci mk. 3 fen. 47 i 5 kop. kwit 82.
 Zamiat wieńca na trumnie ś. p. Stani-
 sława Suzina administracja fabryki „Wrzo-
 sowa” Składa marek 50 na śniadania dla
 biednych dzieci do rozporządzenia W-mu
 księdzu Knoblewskiemu kwit 85. Pracow-
 nicy fabryki „Wrzosowa” na śniadania
 dla biednych dzieci mk. 48 fen. 50 kwit
 82. Edward Wichura na śniadania dla bied-
 nych dzieci mk. 10 kwit 84.

Kaur jest u Goźca ul. Rynek Wiel. 36
Wykwalifikowany młody szlachy z
 dobrymi świadectwami i rekomendacją
 potrzebny zaraz na wieś do większego dworu.
 Oferty z kopjami świadectw do Adm. Gońca
 pod „Lokaj”. 146—

Inteligentna panienka szuka jakiegokol-
 wiek zajęcia, może być na dzieci — umie czy-
 tać, prasować, a nawet może zastąpić w gospodarstwie
 może być na wyjazd. Wiadomość w Gońcu 145—

Sprzedam latarnie projekcyjną 150 pra-
 zmoży, otomną, dywan jedwabny i szatę so-
 nową z pułkami ul. P. Marji nr. 19 skład pate-
 fonów 146—

Hurtowy i detaliczny skład patefonów, gram-
 fonów, płyt i części rowerowych. Reparaty-
 wni i przeróbki gramofonów ul. P. Marji nr. 19

Do wynajęcia poleca się dwa frontowy
 z oddzielną wycieczką, elektrycznym oświe-
 tleniem i ogrzewaniem, całodziennym utrzymaniem
 ul. Kościuszki nr. 13 m. 8 152—

Elegancką mełą jestonką na wyszok szczy-
 pę figurę sprzedam. Zakład krawiecki S.
 Smuga Kościuszki 23. 143—

Teatr „PARYSKI” ul. Panny Marji nr. 19.

Dziś i dni następných

Dla dzieci wejście wzbronione.

Ostatnia Sensacja!

„Królewska Córa Trawankory”

Dramat w 5-ciu dużych aktach. Rozgrywający się w komnatach na tle intryg jednego z władców Wschodu. Dzikie wschodnie obyczaje, karnie i palenie ofiar na stosie. Libacje w „świątyni miłości” Uroczystości i uczty dworskie, zabawy narodowe pochody z udziałem tysięcy osób. Bogatą wystawą przepych kostiumów i dekoracji. Ten kolos filmowy przewyższa wszystko dotychczas widziane.

Nad program

WIECZNA MIŁOŚĆ (fantazja)

Muzyka: Sekstet Artystyczny
Szczegóły w programach

Pomimo nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu ceny miejsc nie podwyższone.
krzesło w łoży M. 1,60. krzesło part. M. 1,20 galerja M. 0,80

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 10 do czwartku 14 Lutego

SENSACJA!

SENSACJA!

Człowiek bez litości

Wzruszający dramat w 4-ach aktach. w wykonaniu artystów duńskich. W roli głównej słynny

Gunnar Tolnes

Nad program: **Nie bądź zabobnym**

Do doskonała komedia z serji „Nordisk”

Okolice Poczdamu (Zdjęcie z natury)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. ALOJZEGO SALZBERGA.
Szczegóły w programach. — Dla dzieci wejście wzbronione.

Anons: **„CZARNY SZOFER”** Ulubienica Publiczności. Mia May wkrótce ukaze się w przepięknym, 6-cio aktowym romanse zyciowym

„CZARNY SZOFER”

Losy są już do nabycia.

POLSKA KRAJOWA LOTERJA KLASYCZNA

R. G. O.

Suma wygranych **6,440,000**
wielka wygrana **500,000** marek
Ciągnięcie 1-ej klasy 12 i 14 lutego 1918 r.

Bibury Holakor na Częstochowie i powiat R. PRUSZKOWSKI, Częstochowa, ul. Panny Marji Nr. 28.

Lekarz Dentysta

Stefan Baryski

ul. Panny Marji Nr. 49
przyjmuje od 10-11 8-7
Ceny przedwojenne.

Stowarzyszenie Spożywcze

„OBRONA”

posiada na składzie i sprzedaje bez ograniczenia: kawę słodową, karnistą po cenie mk. 2,30 za funt. surogat kawy mielonej po cenie mk. 35 za funt.
Sprzedaż od 1 funta.
Członkom ustępstwa. 017-

NOWO OTWORZONA

Restauracja Warszawska

w dawnym lokalu Teatru „Odeon” ul. Panny Marji 43 i p. pozostająca pod kierunkiem kuchmistrza i długoletniego pracownika restauracji „Hotelu Angielskiego” P. Kowalezyka **poleca**

śniadania, obiady i kolacje po możliwie niskich cenach oraz przyjmuje wszelkie zamówienia w zakres sztuki kulinarnej wchodzące na miejscu i na wyjazd.

Gabinety

Sala jadalna

Komfort

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie ul. Panny Marji 40.

Zęby sztuczne. Plomby
Wymywanie zębów
odcz. od 9-11 i od 8-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Osoba inteligentna, samotna, w wieku starszym z małym kapitałem bez naruszenia, pożądana jest do wspólnego interesu. Bliższe szczegóły osobiscie. Oferty z adresem w Adm. strażi „Gońca”, pod lit. Ceta”. Dyskrecja ścisła 141-

Kupię jeden albo dwa fotele używane w dobrym stanie. Oferty słowcy w redakcji „Gońca” B. 41. 131-
Potrzebny ogródek do ogrodu warszawskiego na stałą posesję. Kościuszki 61. 132-

Zaraz dwa pokoje z kuchnią do wynajęcia Pięta 1/11 138-
Kupię mikrofon. Oferty w Gońcu. 043-

Dom piętrowy z placem frontowym i ogrodem do sprzedania Cena przystępna wiad. w Gońcu
Potrzebny zaraz. Stróż Szkolna 15. 180-

Redaktor wydawca F. D. Wilkoszowski.

Oficyna we własnych zakładach drukarskich „Gońca” Częstochowskiego